

Posudek oponenta rigorózní práce Mgr. Martiny Králové na téma „Činnost notáře ve vztahu ke společnému jmění manželů“.

Práce má 145 stran vlastního textu, takže po stránce formální splňuje základní náležitost pro uznání práce jako práce rigorózní.

Práce se skládá ze šesti základních částí. V první části autorka analyzuje zákonnou úpravu společného jmění manželů z hlediska předpisů, které platily v době, kdy práce byla odevzdána a zpracována.

Zde autorka zkoumá subjekty, vznik a trvání společného jmění manželů a dále předmět společného jmění manželů a jeho zdroje. Dotýká se i způsobu nabytí majetku, vyloučení z majetku, závazky tvořícími obsah společného jmění manželů a zániku společného jmění manželů. V této části se zabývá autorka i hospodařením do vypořádání zaniklého společného jmění a vypořádání společného jmění manželů s tím, že se zabýval všemi třemi způsoby, které zákon hlediska vypořádání obsahuje.

V druhé části počíná autorka analyzovat vlastní cíl práce, kterým je činnost notáře v této oblasti. Zde autorka nejprve vymezuje činnost notáře a na jeho postavení. Dále se zabývá druhy notářských zápisů o právních úkonech. V další kapitole se zabývá smlouvou o rozšíření a o zúžení společného jmění manželů, smlouvami o úpravě doby vzniku společného jmění manželů, předmanželskými smlouvami, smlouvami o správě společného jmění manželů a společnými ustanoveními pro smlouvy, které modifikují majetkový režim manželů. Do této části autorka zahrнула i otázku Centrální evidence manželských smluv a odjede notáře za sepsání notářských zápisů.

V části třetí se autorka zabývá dědickým řízením ve vztahu ke společnému jmění manželů. Nejprve definuje postavení notáře jako soudního komisaře a zabývá se Centrální evidencí manželských smluv a jejímu vztahu k dědickému řízení. V další podkapitole autorka analyzuje vypořádání společného jmění manželů v dědickém řízení a formu a obsah usnesení soudního komisaře. Poté uvádí příkladmo jednotlivá majetkové hodnoty jako předmět společného jmění manželů a jejich vypořádání. Zejména se dotýká takových oblastí jakkoliv členský podíl v bytovém družstvu, otázky stavebního spoření, společných účtů manželů či finančního leasingu.

Ve čtvrté kapitole autorka analyzuje nabývání nemovitostí manžely, a to kupní a darovací smlouvou.

V šesté části autorka analyzuje občanský zákoník ve vztahu ke společnému jmění. Zde autorka nazývá kapitulu „novelou občanského zákoníku“ ale uvedený pojem není správný, neboť se nejedná o novelu, ale o nový občanský zákoník, jak ostatně vyplývá z dalšího textu této části.

K práci mám několik drobných připomínek. Tak na straně 42 až 44 práce se autorka dotýká sporného problému, zda lze dohodnout členství v družstvu, což se týká zejména členských podílů v bytovém družstvu, odlišně od zákona, a to především formou notářského zápisu.

Autorka zde cituje několik pramenů, které při práci použil, ale co mi chybí, je její názor na uvedenou problematiku.

Tutéž s námitkou mám v případě analýzy problematiky zúžení společného jmění manželů, o němž je pojednáno straně 48 až 51 práce. Zde autorka cituje řadu sporných názorů, ale na straně 51, kde je problematika je ukončena, nechybí jejich názorů na daný problém.

V části věnované budoucí právní úpravě (hodnotím ve stavu, kdy byla zpracována a nebyl ještě publikován zákon č 89/2002 Sb.) je sice určitým rozborem nové právní úpravy, ale co zde chybí je alespoň větší zmínka o činnosti notáře z hlediska nového občanského zákoníku, tedy nové oblasti, to je v oblasti společného majetku manželů.

Přes uvedené dílčí výhrady hodnotím práci jako velmi pečlivě a podrobně zpracovanou svědčící o tom, že autorka se uvedenou problematikou zabývá nejen teoreticky, ale prakticky.

Práce psáno velmi dobrým právním jazykem a obsahuje poznámkový aparát s citacemi judikatury a použité literatury.

Práce ho hodnotím jako velmi dobře napsanou doporučuji proto obhajobě.

JUDr. Tomáš Pohl

V Praze dne 19.10. 2012